

[Bomholt.]

demokratiske Grundlag, har vi ikke kunnet opnaa den Samling af Arbejderne, som der førtes Forhandlinger om. De kommunistiske Ledere vil af en eller anden Grund ikke give Forbindelsen med den Leninisme, der i selve sit Centrum har Tanken om Proletariatets Diktatur; det vil sige Oprettelse af et proletarisk Monopolparti med Udelukkelse af andre Partier. For Lenin spillede ogsaa Vaabenanvendelsen i den indre politiske Kamp en meget væsentlig Rolle. Den Dag, da Kommunisterne klart bryder med Leninismen, er der ingen anden politisk Linie for Arbejderne end den, som Socialdemokratiet har fulgt i snart 75 Aar —, men vi faar se! Kommunisternes Ledere foretrækker at prøve Valgets Chancer fremfor at skabe Enhed i Arbejderbevægelsen, og det skal saa vise sig, om deres Spekulation giver det Resultat, de drømmer om. Deres Tilbud om fortsatte Forhandlinger er kun et Forsøg paa at bevare Masken over for Arbejdspladserne.

Jeg har talt om det økonomiske og det politiske Demokrati, og hertil føjer jeg den tredie Streng: det sociale Demokrati. I Socialpolitikken har Danmark indtaget en ærefuld Plads, og dog er der mange Fejl at rette, mange Maal at naa. Den nationale Frihed maa efterfølges af den sociale Frihed. De Føringelser, som Venstre fik indført i Sociallovgivningen, maa ophæves. Der maa sørges for, at de gamle faar forbedrede Levevilkkaar. Det kan passende ske ved en Forhøjelse af Alders- og Invalidereentens Grundbeløb, ved at yde samme Beløb til Kvinder og Mænd, ved at revidere Gruppeinddelingen mellem Hovedstad, Købstad og Provins og ved at tillade, at Rentenyderen oppebærer en større Indtægt end nu, uden at der derfor sker Føringelser i Aldersrenten. Ogsaa andre Lempelser kan komme i Betragtning. Og ligesom vi har Omsorg for de gamle, maa vi ogsaa have det for Kvinde og Barn. Der bør føres en Politik, der styrker Familien og giver Børnene bedre Muligheder for en gunstig Start. Arbejderbeskyttelseslovgivningen trænger til Revision; der tiltrænges bedre Arbejdsvilkkaar paa vore Opdragelseshjem og Forbedringer i Forsorgen for vore kronisk syge. Og det lykkes jo ogsaa nok altsammen, naar Bestræbelserne ikke kan hindres af Knud Kristensens „A vil ett“. Da Spørgsmaalet om Ophævelse af Lov om Arbejdsforhold var til Behandling, var det de tre Ord, der var Venstres Svar. Det er de tre Ord, som staar paa Venstres Fane ved det kommende Valg: „A vil ett“.

Hvad angaar vor offentlige Økonomi, tiltrænges der en Skattereform, der giver en mere retfærdig og forenklet Skatteudskrivning. Den nuværende Ordning er saa kompliceret, at selv Rigsdagsmænd har svært ved at fatte den. De fleste Mennesker er interesserede i den Følgende, der kan ventes. Den er utvivlsomt nødvendig af Hensyn til den økonomiske Sanering, men vigtigere end denne Skatteudskrivning, der for de fleste i dette Folk vil være en hurtigt overstaaet Pine, er det dog, at den normale Skatteudskrivning for Fremtiden bliver saa klar, at alle kan forstaa den, og saa retfærdig, at den ene Borger ikke ved Skatte-svig kan lægge Byrden over paa den anden. Der maa mere Kontrol til med Selvangivelserne — det synes Opgørelsen af 23. Juli at vise; og der maa indføres Frihedsstraf for grove Skattebesvigelser. De skattefrie Fradrag for Børn bør forhøjes, og der bør indrømmes Fradrag for unge, saa længe Uddannelsen varer.

Det økonomiske, politiske og sociale Demokrati, som jeg nu har omtalt, har sit Formaal i det kulturelle Demokrati: et oplyst Folk med vaagen Sans for Aandslivets Værdier. Det er jo Formaalet med alt vort Arbejde i denne Sal: at give Mulighed for et rigere levet Menneskeliv og en Udvikling og Uddybning af Folkets kulturelle Liv.

Med Hensyn til Kulturpolitikken er det første Krav, at der gøres, hvad gøres kan, for at styrke det danske Demokrati og at værne om den Frihed, der er vundet. Vi maa give den danske Ungdom en Opdragelse til Demokrati og betale, hvad det koster. Jeg vilde ønske, at spredte Love kunde sammenarbejdes til een sammenhængende Lov om Folkeskolen, og at vi kunde gennemføre en virkelig folkelig Enhedsskole. Den nuværende Folkeskole, der slutter eet Sted med det 14de Aar, et andet Sted med det 15de Aar og et tredie Sted med det 16de Aar, har ikke den Struktur, som er ønskelig. Og jeg vil, som gammel Skolemand, haabe, at vi kan udbygge Byernes Højskoler, saa at de samler Byernes Ungdom til frisindet Drøftelse af de Ideer, som enhver Tids Ungdom maa kæmpe med, og til Indlevelse i den Kulturverden, som er Fortidens Gave til os. For de unge, der ønsker en højere faglig Uddannelse, maa vi sørge for en hensigtsmæssig Opstigning, saa at ingen Evner holdes ude paa Grund af Fattigdom. Vi vil støtte ikke blot det videnskabelige Arbejde, der kun kan trives i ubetinget Frihed, men ogsaa den frie Kulturspredning, der betyder saa meget for Folkeopdragelsen. Aandsarbejdernes Kaar bør forbedres.